

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

:: Kéziratok és szakkérdések ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: II. emelet 213.) fogad el. ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
vítisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT — (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

:: Verantwortlicher Redakteur: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässer-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Vándorkagylók a Balatonban. *Lukács Károly dr.* — A tógazdaságok terméseredményeit létrehozó tényezők hatásáról (Válasz.) *Hirsch Imre.* — Ausztria halászata. *Illésy.* — Hozzászólás a fenékhorgászás eltiltásához. *Jolánkai Vilmos.* — Ujdonságok—Ve-
gyesek. — Külföldi lapszemle. — Társulatok—Egyesületek. — Irodalom—Könyvismertetés. — Árjegyzékek—Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Dreissensia im Balatonsee. — Über die Wirkung der Produktionsfaktoren der Erträge
in den Teichwirtschaften (Antwort). — Österreichische Fischerei. — Zur Frage des Grundangelverbotes (Antwort). — Gesellschaften
und Vereine. — Auslandschau. — Vermischte Mitteilungen. — Literatur. — Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Olvasóinkhoz.

Egyesületünk tagjait és lapunk előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy fizetési kötelezettségüknek eleget tenni szíveskedjenek.

Lapunk a halászattal foglalkozó olvasóközönség minden igényének kielégítésére igyekszik. E célt azonban megfelelő anyagi eszközök nélkül képtelen teljes mértékben megvalósítani! Arra is kérjük tisztelt olvasóinkat ugyanezen cél érdekében, hogy ezt az egyetlen egyetemes magyar halászati szaklapot azáltal is támogatni szíveskedjenek, hogy **érdeklődő ismerőseik, barátai körében, ameddig a magyar szó megértésre talál, tehát itthon és külföldön is ajánlani, terjeszteni szíveskedjenek!**

A fizetendő összegek és kedvezmények lapunk fején olvashatók. A befizetés megkönnyítésére pedig jelen példányunkhoz póstatakarékpénztári befizető lapot mellékelünk.

Budapest, 1934 június 15-én.

Halász üdvözlettel:
Az Elnökség.

Vándorkagyló a Balatonban.

A tihanyi Biológiai Kutató Intézet tudós igazgatója, Entz Géza egyetemi tanár hívta fel a figyelmünket az orosz- vagy vándorkagylónak (*Dreissensia polymorpha* Pall.) feltűnésére a Balatonban. A biológiai intézet kutatói két év előtt fedezték fel ezt az érdekes puhatestűt a magyar tengerben, ahol azelőtt nyoma sem volt, noha a Dunából már 1856-ban említi Frivaldszky. A Dunán kívül a Bégából (Lendl A.), a Zsitvából (Grossinger J.) és a Zagyvából (Papp D.) ismeri a szakirodalom, de ha a Tisza mellékvizeibe¹ feljött, akkor magában a Tiszában is kétségtelenül előfordul. A Dunában² — Papp Dezső véleménye szerint — valószínűleg nem nyugatról került le, hanem a Fekete-tengerből az Aldunán át jött fel, mint a többi keleteurópai fajok, a görög teknősbéka (*Testudo graeca*), a rétlakó gyík (*Lacerta praticola*) és a bennünket, balatoni halászokat különösen érdeklő volgai vagy kősüllő (*Lucioperca volgensis*). A Dunából ment át aztán ismert gyors vándorlásával a Duna egész vízrendszérébe, a Tiszába és mellékfolyóiba is.

A *Dreissensia* hazája ugyanis a pontusi régió, a Fekete- és a Káspi-tenger. Innen terjedt szét, részint a

¹ Papp D.: Vándorkagyló (*Dreiss. polym.*) a Zagyvából. Állattani Közl. 1908.

² Német tudósok (Martens) vizsgálatai a vándorkagyló Nyugateurópába való inváziójának időpontjául az 1824. évet állapítják meg, amelyik évben Baer a Haffokban nagy tömegekben akadt rá. Grossinger azonban hazánkban (Holt-Zsitva, Büdösér) már 1790-ben rátalált. Valószínű tehát, hogy az Aldunán át előbb érte el hazai vizeinket.

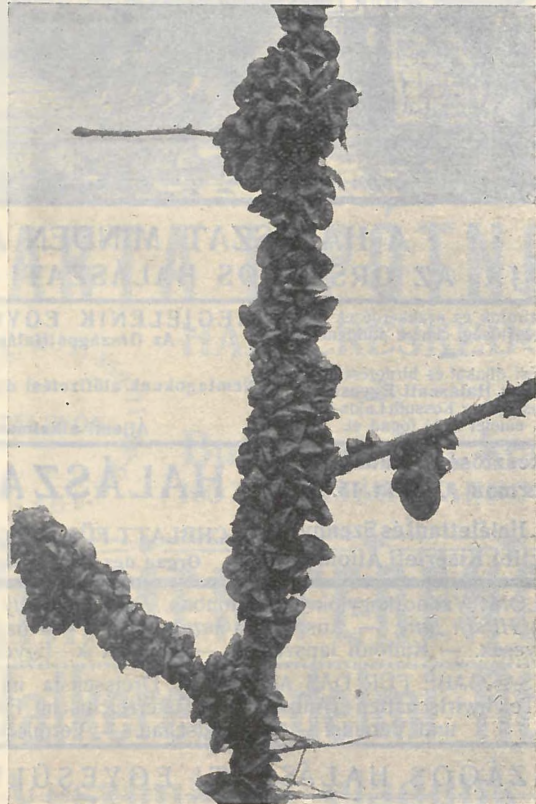

lárva alakjában történő aktív vándorlás, részint pedig hajófenékre település és ily módon megkönnyített szét-hurcolás folytán, a két említett tengerbe ömlő folyamon és csatornákon át úgyszólván az összes nyugateurópai vizekbe. Már 1824-ben nagy tömegben találják a német Haffokban, 1826-ban az Elbán át a Havelben Potsdam körül, ugyanekkor az Alsó-Rajnában Hünningennél, 1836-ban egy hollandi hajótestre tapadva a Felső-Rajnában, Mannheimnél. Lauterborn szerint³ a Duna-Majna-csatornán át ment át a Dunába, ahol 1868-ban Regensburgnál találkozunk vele. Hazay írja le először Budapest környékéről (1881), ahová minden valószínűség szerint aldunai nagy hajók testén tette meg az utat felfelé. Hollandi hajók vihették át Angliába és a francia folyókba is. Korschelt írta és rajzolta le először (1891, Berlin) szabadonúszó lárvoját,⁴ amelynek révén könnyen érthetően rendkívül gyorsan terjed és szaporodik.

Az a hirtelenség és szaporaság, amellyel ez a keleti kagylófaj az európai vizekben elterjedt, Marshall szerint csak az ugyancsak keletről ideszármazott vándorpatkány szinte vízársterü rohamos térhódításával hasonlítható össze. Ugyanezt mondhatjuk saját tapasztalataink alapján a Dreissensia balatoni elszaporodásáról is.

Entz Géza igazgató f. é. április második felében irányította figyelmemet a Balatonnak erre az előttem eddig ismeretlen lakójára, avval a kéréssel, hogy halászeit is figyelmeztessem reá, vajjon nem kerül-e ilyen kagyló a zsákmányukba. Más oldalról ugyanis április közepén kapott a biológiai intézet Alsóörsről egy olyan közönséges tavikagylót, amelyiken nagyobb mennyiségű fiatal Dreissensia volt megtapadva. Május 2-án alkalmam volt Tihanyban Entz igazgató aquariumában több ilyen vándorkagylótól megszálit Uniót és Anodontát látni. Még ugyanazon nap Balatonújhelyen, a móló közelében megfürödtem és fiammal együtt egy kb. 100 m²-nyi fenéktérületen 10 Unió és Anodonta közül kilencen találtunk több-kevesebb (1—10 drb) reátapadt Dreissensia-t. Ugyanakkor a kikötő kövein is találtunk néhány darabot, de ritka véletlen, még ugyanaznap a halászkikötő partoldalából Horváth János halászmester elővett

lepült sok apró „újfajta csigát“, hazahozta, hogy megmutassa, de aztán megfélekedezett róla. Az éppen partrahúzott gőz- és motorshajóink fenekén is, a sűrű moszatszakáll között, ezrével látták hajóácsaink és hajósa-ink ugyanezen apró vándorkagylókat. Másnap már elég bőséges tapasztalatról küldhettem Entz professzornak a fentemlített leletekkel megerősített jelentést. Azóta egy a Sióba dőlt fűzfa vízalatti ágain még tömegesebben találtunk megtapadt vándorkagylót, s a különösen beszédes leletről itt közlünk egy jól sikerült fényképet.

Ennek a szépen sikerült képnek, valamint a kagylón élősködő Dreissensia-nak bemutatása feleslegessé teszi ennek a Balatonban két év leforgása alatt csodálatosan elhatalmasodott puhatestűnek részletes leírását. Csakis azt tartjuk érdemesnek a megemlítesre, hogy ez a háromszögletes kis kagyló a kövekre, fákra, kagylókra és hajólemezekre egy 100—200 merev szálból képződött bisszuscsomó segítségével tapad oly szorosan, hogy erőfeszítésbe kerül onnan eltávolítani.

Mármost két kérdés vár eldöntésre a vándorkagylónak balatoni meghonosodásával kapcsolatban. Az egyik inkább elméleti, a másik azonban erősen gyakorlati érdekű.

1.) Hogyan került ez a tavaly még a halászok előtt is ismeretlen, csak a tihanyi biológiai intézet tudósai által igen szórványosan észlelt új „colonus“ a mi nagy tavunkba?

2.) Hasznos-e vagy ártalmas halgazdasági szempontból ennek az új, a tófenéket tömegesen népesítő állatfajnak balatoni megjelenése és vándorlása?

Mind az elméleti, mind a gazdasági vonatkozású kérdésnek eldöntésére a tihanyi biológiai intézetet tartjuk legilletékesebbnek és legjobban is felkészültnek. Amint az új kagyló balatoni felfedezése az intézet érdeme, éppúgy — erről meg vagyunk győződve — a fenti két

egy elszáradt, ágas-bogas nyárfaágat, amelyet ő közel egy hónapja dobott oda, egy aligai halászatból hazajövet s amely különös leletről azt jelentette, hogy azt az akadó táján a háló hozta fel és ő, látva a rajta megte-

³ K. Lampert: Das Leben der Binnengewässer. 1925. 93. lap.

⁴ Id. mű. 94. lap.

kérdés megfejtése dolgában is meg fog felelni az intézet a hozzáfűzött várakozásnak, s ezzel is újabb érvet szolgáltat majd az intézet barátainak a némely oldalról még létjogosultságát is elvitatni igyekvő hamis beállítások és értelmetlen hiedelmek megcáfolásához.

A magunk részéről az első kérdés megvilágításához csak azt a megjegyzést fűzzük, hogy a vándorkagylónak a Dunáról a Balatonba való behurcolását azoknak a vízi járműveknek tulajdonítjuk, amelyek a Sión át nyaranta elég szép számban kerülnek fel a mi tavunkba. Pár év előtt egy régi nagy vasuszályt is felhoztak a Dunáról a sídfoki kikötőbe s ennek a hajótestnek a fenekén nagyon könnyen kerülhetett hozzánk egész nagy telepe a Dreissensianak. Annál is inkább valószínű a hajók révén történt áthonosítás, mert a vándorkagylót idáig csak a keleti Balatonmedencében találták, a Siotól távollevő fonyódi és keszthelyi telepek halászaik idáig nem vettek tudomást róla. Egyébként ez irányban a halászmestereket és hajóvezetőket kellő utasításokkal láttam el.

A második, gazdasági érdekű kérdés tisztázása tárgyában is iparkodni fogok a magam hatáskörében közreműködni, amennyiben máris megkezdtem a kisebb ragadozók gyomortartalmának vizsgálatát arra nézve, hogy szolgál-e nekik a vándorkagyló táplálékul? Idáig még pozitív megfigyelésem nincs e tárgyban. Uniót és Anodontát már találtunk, igaz, hogy nagyon elvéve, fogas gyomrában. Közelfekvő a feltevés, hogy a tavikagyló kis háromszögletű telepesei, főleg pedig szabadon úszó lárvái is hozzájárulnak a balatoni nemeshalak élelmezéséhez. Viszont azt is jó volna tudni, hogy ezek a vándorkagylók maguk milyen táplálékkal élnek és nem fogyasztják-e egyre fokozódó mérvben a halak közvetlen vagy közvetett táplálékát? Mind olyan kérdések ezek, amelyekre csak a biológia tudós bűvárainak csendes és lelkiismeretes munkájától várhatjuk — tán csak évek sora után — a kielégítő feleletet. *Dr Lukács Károly.*

*

Talán érdekelni fogja olvasóinkat, ha a szerző fentebbi értékes adataihoz a vándorkagylóra vonatkozó alábbi tapasztalataimat hozzáfűzöm. A vándorkagyló más kagylókon való megtelepedését először Győr mellett láttam egy holtágban vagy kilenc esztendeje. Ma is megvan a két Dreissensianálkal belepelt Unió a Halélettani Állomás gyűjteményében. Ebben az adatban talán a lelőhely és az időpont megjelölése bírhat némi értékkel azok részére, akik ezzel a kagylóval és hazánk vizeiben való elterjedésével behatóan foglalkoznak. Maga az a körülmény, hogy a Dreissensia más kagylókra rátelepszik, jól ismert jelenség.

Sokkal érdekesebb ennél az adatomnál a múlt év nyarán történt észleletem, amelyre egy a budapesti Lágymányoson levő igen nagy gyártelep vezetősége hívta fel figyelmemet azzal, hogy a téli kikötőtől szolgáló holt Dunaágban levő vízkivételi művének zavartalan működését már-már veszélyezteti valami kagyló, amely az onnan meglehetősen távol levő vízraktározó medencéibe is behatolt már és e kagylók sűrűn, igen nagy tömegekben azokat is ellepték. Meglepetve láttam, hogy a hatalmas vízraktározó medencéknek nemcsak fenekét, de betonfalait és oszlopait is mázsaszámra emeletmagasságig lepte el a vándorkagyló, több rétegben! A medencékben teljes sötétségben éltek ezek a kagylók, melyeknek a viszonyok nagyon kedveztek, mivel a medencék víztartalma gyorsan cserélődik s a táplálkozásukhoz szükséges detritushoz így könnyen juthattak hozzá.

A külföldi irodalomban vízturbinák és vezetékek zavarairól is olvashatunk, melyet a Dreissensia okozott.

Ez a kagyló ugyanis mindenütt könnyen megtelepszik, egészen síma felületeken is (beton!), ahová mozgékony lárvái eljuthatnak a vízzel. Az említett gyári vízkivételi mű szívócsöveibe igen könnyen bejuthattak a lágymányosi téli kikötőtől, ahol megegesen él, s ahová a telelő hajókkal állandóan, újra meg újra be is kerül. A vízkivételi mű környékének a kitisztítását és onnan a hajók távoltartását ajánlottam a baj gyors megismétlődése ellen. A medencék kitakarítása az erősen tapadó kagylótömegektől s ezek hulláinak büze miatt ugyancsak kellemetlen munkát adott a gyártelepnek. *Dr Unger Emil.*

Halászmester, négy középiskolát végzett, jelenleg hazánk egyik legjobbnevű tógazdaságánál van alkalmazásban. *Ivatást, kezelést, továbbá csónaképtítést, hálókötést,* illetve az összes halászati eszközök praktikus készítését vállalja. *Könyvel, elszámol, kimutat,* a szakmában praktikus. Beválás esetén esetleg nagyjelentőségű újítás elméletben kidolgozott konstrukciókkal. **állást keres!** Jóreferenciákkal július hó 1-re

Szíves megkeresést kér „Ivadék 1935” jelígre a szerkesztőségbe.

„A tógazdaságok terméseredményeit létrehozó tényezők hatásáról“.

— Válasz. —

A „Halászat” legutóbbi számában fenti címen érdekes cikk jelent meg Répássy Miklós ny. államtitkár tollából. Az illusztris szerző olyan kérdést vetett fel, mellyel nemcsak érdemes, hanem kell is foglalkoznunk. — Sajnos, nemcsak e kérdésben, hanem számos más halászati kérdésben is nagyon csekély érdeklődés mutatkozik tógazdánk részéről.

„A tógazdaság, mint őstermelés, a mezőgazdasághoz áll legközelebb” — írja cikkíró. Ezt talán kibővíthetjük azzal, hogy a tógazdaság, helyesebben haltenyésztés a mezőgazdaság állattenyésztési ágával áll igen közeli viszonyban. Ha nem is látjuk közvetlenül a halak életnyilvánulásait, ha nem is szemünk előtt játszódik le a halak mindennapi élete, az, aki a víz mellett él és napról-napra figyeli a tavakban lejátszódó életjelenségeket, aki figyelemmel kíséri, hogy ezen életjelenségekre milyen befolyást gyakorolnak az időjárási viszonyok, a víz hőfokának változásai, a víz mineműsége, a víz trágyázása, az előtt könnyebben megmagyarázhatóvá válik, hogy mi okozza egy és ugyanazon tógazdaság, sőt egy és ugyanazon tó természetes hozamainak ingadozását. De nemcsak ezek a tényezők magyarázzák a természetes hozamok nagy változásait, hanem nagy szerepet játszik az is, hogy milyen minőségű és mennyiségű és nagyságú halakkal népesítjük be a tavakat. Ezeknek a tényezőknek a hatását azonban nem lehet egy-egy kiragadott példával illusztrálni. Esztendőök hosszú és céltudatos munkája szükséges ahhoz, hogy előbbre jussunk és hogy a természetes hozamokban mutatkozó eltéréseknek magyarázatát tudjuk adni.

Akik szívvel-lélekkel kutatják ezeket a körülményeket és akik nem mindjárt általános érvennyel ruházzák fel tapasztalataikat, azoknak tavaiban bizonyára nem lesznek olyan lényeges eltérések a természetes hozamoknál, vagy ha lesznek is, úgy ezeknek magyarázatát nagyon könnyen megadhatják.

Lássunk csak néhány példát.

Egyik általam régebben kezelt tógazdaság egyik tavában holdanként 300 drb átlag 20 dekás hal helyeztetett

ki. A természetes hozam kat. holdanként 120 kg volt. A következő évben kevés ivadék lévén, holdanként csak 100 drb átlag 3 dekás pontyivadékkal népesített be a tó; az eredmény — dacára, hogy számottevő darabhiány nem volt — feltűnően rossz lett: kat. holdanként alig 18 kg. Bár feljegyzéseim szerint az időjárási viszonyok, a víz minősége, hőfoka majdnem egyezett az előbbi éveikkel. Ugyanezen tógazdaság többi tavaiban, ahol a népesítés mindkét évben majdnem teljesen egyezett, a természetes hozamok között eltérés alig volt. Véleményem szerint a természetes hozamok nagyságára igen nagy befolyást gyakorol a tavak népesítésének mikéntje. A nagy eltéréseket főleg a népesítések különböző módja és foka okozzák. Nem mindegy, hogy egy- vagy kétnyaras hallal népesítünk-e, nem mindegy a természetes hozamok szempontjából, hogy 2 vagy 5 vagy 20 dekás halakat helyezünk-e ki, mert minden szakember előtt ismeretes, hogy a kisebb hal, amely a tavak legsekélyebb részeire is képes eljutni és táplálékát is megkeresni, jobban kihasználja a tavat, mint a nagyobb hal, amely csak a mélyebb vizeket, — ahol aránylag kevesebb is a természetes táplálék — keresheti fel. Ezen okoknál fogva ott lesz nagy a természetes hozam, ahol változó mélységű tavakban különböző évjáratú halakat helyezünk ki.

Teljesen igaza van Répássy Miklósnak, amikor azt állítja cikkében, hogy meglepő eredményeket kapunk, ha még egy és ugyanazon tógazdaság természetes halhúshozamának eredményeit nézzük is. De viszont az igazi szakembert nagy meglepetések nem érhetik, mindig tudni fogja, sőt részben előre is tudnia kell, mi okozza a nagy eltéréseket. (? A szerk.)

Igen érdekes volna, ha több tógazdaságból statisztikai adatokhoz jutnánk, de ezek csak számszerű adatok. Ehhez feltétlenül szükséges volna, hogy minden tógazdaság rendszeres naplót vezessen az időjárási viszonyokról, a víz hőmérsékletét állandóan — naponként — mérje, a tavak vízmagasságát a normális alatt, vagy felett naponként kitüntesse, a termésközelítés céljából felhasznált trágyázó anyagok mennyiségét és minőségét kimutassa és végül a takarmányok pontos, minőség- és mennyiség szerinti felhasználását havonként és tavanként kimutassa.

Ha ezekre a körülményekre súlyt helyezünk, ha lelkiismeretesen vezetjük feljegyzéseinket, akkor ha nem is adhatunk csalhatatlan ítéleteket, de elérhetjük azt, hogy terméseredményeinket a lehetőséghez képest és bizonyos keretek között állandósítsuk és azokat fokról-fokra emeljük. A fenti körülmények alapos vizsgálata és a statisztikai adatok birtokában rájövünk arra is, hogy milyen körülmények és viszonyok mellett érhetjük el a leggazdaságosabb eredményeket és ezzel kapcsolatban a legnagyobb jövedelmet.

Debrecen, 1934 május hó.

Hirsch Imre
okl. gazda.

*

Egyesületünk érdemdús alelnökének és lapunk hosszú éveken át volt szerkesztőjének: Répássy Miklósnak hálával és köszönettel tartozunk, amiért a pontytenyésztés terén szerzett tapasztalatainak gazdag tárházából kiragadta a talán legérdekesebb kérdést: a természetes hozamok ingadozását s erre a szinte izgató kérdésre irányította a gyakorlatban működő tógazda-tagtársaink és olvasóink figyelmét és ajánlotta nekik a tapasztalatok regisztrálását és azok közlését mindannyiunk, szóval a magyar tógazdálkodás érdekében. Az értékes cikknek íme máris van értékes visszhangja egy kitűnő magyar

tógazda tollából! Hirsch Imre tagtársunk rámutatott itten többek között az egyik legfontosabb terméseredményt befolyásoló biológiai tényezőre: a népesítésben szándékosan (de nem ritkán véletlenül vagy kényszerűségből is) előidézett különbségekre, amelyek minden egyébtől eltekintve is, a halhúshozamot régebben nem is sejtett mértékben befolyásolják, amint ezt E. Walter-nek wienbachi kísérletei alapján kifejtett elméleti megállapításai, — a táplálótér („Frassraum“) és ebben az egyes hal-egyének részére a természetes haltáplálék hozzáférhetőségének könnyebb vagy nehezebb volta (Demoll: „Die Greifbarkeit der Nahrung“) ma már teljesen megvilágítják a szakember számára. Ezeket a fogalmakat lapunk hasábjain már évekkal ezelőtt bőven ismertettük. Itt csak röviden annyit erről, hogy a ponty-egyen súlygyarapodása attól függ, hogy mekkora munkateljesítményt kell fordítania a táplálék megszerzésére, mekkora táplálótérrel kell napról-napra átkutatnia, hogy a teste fenntartására és ezenfelül a növekedésére szükséges táplálékot bekebelezhesse. Jó tóban ez a táplálótér kicsi, a munka könnyű, a táplálék kiadós és könnyen hozzáférhető. Rossz tóban a táplálótér terjedelmes, az egynapi szükséglet összeszedése nagy munkával jár, a testfenntartó táplálékszükséglet e miatt nő, a gyarapodásra kevesebb jut a bekebelezett táplálékból, mint a jó tóban és a nehezen összeszedett táplálék minősége is silányabb lehet. A növekedéshez szükséges munkateljesítmény rossz tóban meghaladhatja a hal munkaképességét, s így a növekedés minimális lesz, vagy megáll.

Ilyen gyenge tóban aránylag sűrűn kell népesítenünk, mert csak így válik lehetővé a természetes táplálék értékesítése. Egyébként az kihasználatlanul marad, aminek a gazda vállalja kárát az összes halhúshozam nagyon csekély eredménye által. Etetés esetén a természetes táplálék kihasználása rossz tóban még rosszabodik is, mert az egyes halak a nagy táplálótér átdolgozását az etetés következményeképpen talán meg sem kísérik, de viszont — a természetes táplálék minimális volta miatt — a takarmányt bár felveszik, de igen rosszul értékesítik.

Kérjük a további hozzászólásokat, amelyekre majd szintén reflektálunk.

Dr Unger Emil.

Ausztria halászata.

(Dr Cerny Adolf professzornak az „Österreichs Fischereiwirtschaft“-ban megjelent cikke után.)

Ausztriában, az ország hegyi jellegének következtében, a halászat fejlesztésére nagy lehetőségek vannak. Úgy a vízfolyásokban, mint a tavakban az értékes halfajoknak, főleg salmonidáknak nagy mennyisége honos. Az osztrák Alpesek számos patakjaiban a sebes-pisztráng fontos főleg sporthorgászati szempontból, mert az idegenforgalomra is kihatással van és a fejlesztés lehetőségei e szempontból még koránt sincsenek kimerítve. Az Elő-Alpesek haltáplálékban bővelkedő melegebbvizű patakjaiba a szivárványos-pisztráng, a hidegebb hegyi patakokba a pataki-saibling van betelepítve, az alsó régiókban pedig a pénzes-pér a kedvelt sporthal. A Duna jobbparti mellékfolyóiban a galóca a legértékesebb hal, ennek állománya azonban apadóban van, azért 1933 őszén az alsó- és felsőausztriai Dunába és mellékvízeibe nagyszámú galóca-ivadékokat helyeztek ki és e szaporítás a jövő években is programba van véve.

A Dunának még 70 évvel ezelőtt igen gazdag volt a halállománya. A szabályozás és ezzel kapcsolatban a mellékágak feliszapolódása, továbbá az egyre növekvő hajóforgalom következményeképp a halállomány folyton

apad és ezzel együtt fogynak a hivatásos halászok is a Duna mentén.

A folyók halászatát túlnyomóan sportszerűleg gyakorolják. A halászati jogtulajdonosok és a halászbérlők sporthorgászok részére nagymennyiségű területi engedélyt adnak ki. Ausztriában igen sok helyen halászati egyesület bérlő a halasvizeket, ezt sporszempontról gondozás alá veszi és horgászbárcákat ad ki.

A nagyobb természetes tavakat rendszeresen hivatásos halászok bérlik, a halászmányt a környék nyaralóhelyein értékesítik. A Salzkammergut vidékén a Reinanke, a tavi-saibling és tavi-pisztráng a főhal, de csuka és különböző fehérhalak is szép számmal vannak. A Kärnten melegebbvizű tavaiban jelentékeny a harcsa is.

A halászatot az országos halászati törvény szabályozza, az egyes tartományokban külön van szabályozva a kéméleti idő és legkisebb halméret, valamint a kártékony halfogási módok tilalma, az ellenőrzésre pedig a szövetségi tartományokban régebben fennálló és újabban felállított halászati körzetbizottságok vannak hivatva. Ezek hatáskörébe tartozik a halasvizeknek népesítése is, — főleg salmonida-ivadék behelyezése útján.

A nyíltvizek halászata mellett a tógazdaságnak is fontos szerep jut, bár a mesterséges tavak kiterjedése a régi Ausztriához képest igen csekély, mert a háború előtt idetartoztak a nagykiterjedésű csehországi és galíciai tavak is. A pontyos tógazdaságok jelenleg főképp Alsó-Ausztriában és Stájerországban vannak, főleg jelentékenyek az alsóausztriai erdőségek halastavai. A ponty az itteni hidegebb klíma mellett lassabban fejlődik, mint Stájerországban vagy Burgenlandban. A pontyos tógazdaságok terméke jelenleg csak $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ részét fedezi Ausztria halfogyasztásának, amely 12 ezer métermázsára tehető, — a különbözetet most Jugoszláviából és Magyarországból importálják, — holott a háború előtt a bécsi piacot kizárólag a cseh ponty dominálta. Az osztrák pontyos tógazdaságok mellékhalja a compó és csuka, néhol az amerikai pisztrángsügér, ezzel szemben süllőt sehol nem termelnek, csak a legutóbbi időben a Kärnten-i tavakban kísérleteztek ennek tenyésztésével eredményesen.

A halak életviszonyainak tanulmányozására tudományos intézmények állanak fenn, ezek közül legrégebb az alsóausztriai Lunzersee mellett levő biológiai állomás, amely nem foglalkozik ugyan közvetlenül halászati kérdésekkel, de a tavak és alpesi vidék biológiai viszonyainak tanulmányozásával nyújt értékes adatokat. Az Attersee melletti halbiológiai kísérleti állomás, — a wieni „Hochschule für Bodenkultur“ tanszékének intézete, — már főleg halélettani kísérleteket végez, főleg a tavi halászat fejlesztésével foglalkozik és kitűnően berendezett haltenyésztőtelepe is van. A nyíltvízi halászat biológiai és halászati kérdéseivel a dunai hydrobiológiai állomás foglalkozik Wien—Kaisermühlenben. Ezen intézettel kapcsolatos haltenyésztő telepen a folyóvízi halállomány szaporítására szükséges különbözőfajta ivadékokat — főleg csukát — termelnek az alsóausztriai halászati körzetek részére. Azonkívül itt a múlt év óta egy szennyvíz kísérleti laboratórium is fel lett szerelve, amely a városi szennyvizek és gyári üzemvizek hatásával, azok tisztításának és hasznosításának kérdésével foglalkozik és magánfeleknek is rendelkezésére áll vizsgálat és javaslat végett.

Ausztria tartományaiban azonkívül nagyszámú kisebb-nagyobb terjedelmű telep van magántulajdonban is, amelyek főleg salmonidák tenyésztésére vannak berendezve, azonkívül vannak ilyenek halászati társulatok

vagy hatóságok vezetése alatt is. Ezek egy része pisztrángfélék ikrájának és ivadékanak (sebes-, szivárványos-pisztráng, pataki- és tavi-saibling, pénzes-pér) más része fogyasztásra szolgáló pisztrángnak termelésére van berendezve. A belső fogyasztást ezek teljesen fedezik is, és a pisztrángbehozatal egy pár év óta a bevezetett magas védvám miatt teljesen megszűnt. Ezzel szemben az egyidejűleg felemelt pontyvám nem védi teljesen a belső termelést, mert a magyar és jugoszláv tógazdaságok termelési költsége jelentékenyen kisebb. Utóbbi időben a piaci ár szabályozására az Osztrák gazdasági és erdészeti egyesület halászati osztálya a halkereskedők, továbbá a magyar és jugoszláv exportőrök bevonásával oly egyezményt kötött, amely úgy a bel-, mint a külföldi tógazdák érdekeit megvédi.

Illésy

Hozzászólás a fenékhorgászás eltiltásához.

A Halászat május 15-i számában fenti kérdéshez hozzászólt Heincz Frigyes úr mint halászbérlő, engedtessek meg nekem, mint a halászati társulat vezetőjének, hogy a kérdés, illetve a cikkben foglaltakhoz szintén hozzászóljak.

Ugyanis nem tudom biztosan, de azt hiszem, a mi társulati akciónkra célzott Heincz úr, amidőn említi, hogy egy társulat ezen kérdéssel foglalkozik. Tényleg társulatunk volt az, amelyik az Országos Halászati Felügyelőség 368/933. számú felhívására december 20-án tartott ülésében ezen gondolatot elfogadta és elrendelte, hogy vizein a fenékhorgászat eltiltassék. Sőt a rövid idejű tapasztalat arra vezette a társulatot, hogy legújabbban egy beadványában ezen tilalomnak a Tisza mentén általános rendelettel való bevezetését kéri.

Ez egy kissé furcsán, szigorúan hangzik, ha az ember a halászbérlő cikkét olvassa és a halászbérlő szemszögéből nézi az esetet.

Megnyugtathatom Heincz urat, hogy a társulat halásztulajdonosai között senki ezen elhatározást még csak szóvá sem tette és az 5 halászbérlőnk közül csak egy volt, amelyik azt a megjegyzést tette, hogy ha nálunk ezt eltiltják, akkor tiltsák el feljebb is, mert nekünk fáj, hogy azok vígan pipálnak és reggelre mindig van finom hal, semmi fáradtsággal.

Megnyugtathatom Heincz urat és azokat, akiknek ez fáj, hogy ezen intézkedés, — éppen úgy, mint a halméretek kibővítése és a tilalmi idő, behozatalakor volt, — eleinte mindig valakinek anyagi érdekeit érintette, de a „halászat és a folyó halasviszonyainak általános szempontjából“ ez rövid idő alatt arra vezetett, hogy senki nemcsak nem zúgolódik, de a halszaporítás szempontjából azt helyesnek tartja, illetve tartotta.

Mert azt talán mégsem lehet állítani, hogy a fenékhorgással kis hal nem fogódzik, hogy a harcsa általában egy nemesebb halat és négy keszeget eszik naponta és egy évben 365 nemes halat eszik. Ez azt hiszem erős képzeltetés! Úgy látom Heincz úrnak a harcsa nem tetszik, azzal lehet sok baja, de azt hiszem nem tiszai halászbérlő, ahol nem ez a hal, hanem a csuka a legnagyobb veszedelem. De éppen ez az, hogy a fenékhorgászok nem ezen rablókat fogják, illetve nem ezekre halásznak, hanem éppen a süllő, ponty a főszákmány, hiszen csuka, keszeg igazán meg sem éri a fáradtságot, ezért nem fáradna vele!

Éppen ez az, hogy a nemes halak és pedig a kis-méretű nemes halak mennek a horogra és ez kell a halásznak, ezt tudja jól eladni és ami a fő, semmi munkája a kihelyezéstől vele nincs.

A halászok a Tiszán, legalább annak közép és alsó folyásán mindenütt állandóan tudnak rendes hálók-
kal dolgozni, azok ezen szerszámmal (t. i. fenékhorg-
gal) nem is igen dolgoznak, nem ezen fajta halászat a
főfoglalkozásuk, ezzel a fenékhorggal főleg a koca-
halászok, a sport- és főleg az „orvhalászok“ dolgoznak,
ezeknek ez tényleg fájhat és ezek ezen intézkedéssel
bizony legjobban jövedelmező keresetüktől estek el. Eze-
ket pedig nem sajnálom, ezeket, főleg az orvhalászokat
semmiképpen nem védjük, sőt ha hatóság volnék, nem
2 pengőkre, hanem legsúlyosabban büntetném, ha ne-
mes halat fogott. Hátra van a sporthorgászokra java-
solt négyesnél kisebb horgok eltiltása. Már az, hogy a
halászbérlő úr ezen kis horgok használatát eltiltáná, bi-
zonyítja azt, hogy a horg nem halat is foghat, tehát
igazam van. Most már miért éppen a 4-esnél kisebbet
tiltsuk el csak? Elgondolja bérlő úr azt, hogy azért az
orv- és sporthorgász nem fog tényleg kisebb horgot
használni? De mennyire fog. De ha használ is, használ
2—3 nyelet s ezzel mindenesetre kevesebb kárt tesz,
mint a fenékhorg 50—70 horgával. És ki az a hatóság
és halászati ellenőr, aki ezekre az apróságokra állandóan
utána kutat, mikor tudjuk azt, hogy nagyon éber ember
legyen az, aki egy jól maszkírozott fenékhorgot észre-
vesz, vagy a sporthorgászt úgy tetten érje, hogy annak
ne legyen ideje a kis horgát eldugni.

Még a gombostűkkel horgásztót sem tartom oly
veszedelmesnek, mint a fenékhorgászt, az orvhorgászt,
mert igazán nagy általánosságban ezzel dürgencs, ke-
szegnél jobb és értékesebb halat nem tud fogni.

Mint minden új gondolat, akként a halászat fej-
lesztésére, a tolvajnépség munkájának megnehezítésére
(célzok az orvhalászokra) mindent el kell követnünk,
hogy a Tiszának és a többi halasfolyóknak állományát
növeljük. Ezen akcióknban lehet a kivitelnél a vízjárás
helyi alakulásához símuló kisebb változtatásoknak he-
lye, de mint elvet, azt magasabb szempontból nem le-
het elítélni. Mindenesetre egy folyóra ezen kérdést egy-
ségesen kell rendezni, mert a haljárás, halászati visz-
onyok egy folyóra kb. azonosak. Mindenki igyekezzen
eljárásával akként munkálkodni, hogy általános és messz-
szebre terjedő szempontokat is vegyen tekintetbe, ak-
kor szolgáljuk azon szép gondolatot, amelynek szolgál-
latára bennünket állítottak.

Igen örvendetes volna, ha ezen kérdéshez még több
hozzászólás történne, azt hiszem a hatóságnak ezzel is tá-
jékoztatást adnánk jövőendő intézkedéseinek megtételénél.

Tiszaroff, 1934 május 25.

Jolánkai Vilmos,
a szolnokvidéki halászati
társulat igazgatója

ÚJDONSÁGOK—VEGYESEK.

A m. kir. földművelésügyi miniszter 1934. évi 36.050/V. B. szá-
mú rendelete harminc napra érvényes „Idény-halászcijegy“
kiállításáról.

Az 1888. évi XIX. tc. 8. §-ának utolsó bekezdésében, illetve
a 9.500/1926 F. M. számú rendelet 10. §-ában meghatározott halászcijegy helyett 30 napi érvényességgel bíró halászcijegy adható ki az I. fokú közigazgatósági hatóságnál (főszolgabíróknál, megyei városban a polgármesternél, Budapesten a kerületi előljárási bizottságnál) olyan kérelmező részére, aki nem kíván egész évre szóló halászcijegyet igénybe venni. Ezt az „Idény-halászcijegy“-et külön e célra szolgáló úrlapon kell kiállítani s rajta a 30 napi érvényesség kezdetét és végét jelentő napot kell feltüntetni.

A kiszolgáltattott halászcijegyet a fenti rendeletem 12. §-ában jelölt III. minta szerint kell nyilvántartásba venni s a jegyzet rovatban feltüntetni, hogy a jegy 30 napra érvényes.

Budapest, 1934 évi május hó 4-én.

A miniszter helyett:
Dr Mayer Károly s. k.
államtitkár.

A m. kir. pénzügyminiszternek 1934. évi 73.749 számú rende-
lete a halászcijegyek illetékéről és 2 pengős kincstári bélyegű
halászcijegyúrlapok forgalombahozásáról.

1. Az 1923: XXXII. tc. 7. § b) pontjában foglalt felhatal-
mazás alapján az 5.100/1931 M. E. számú rendelet 30. §-ának 3.
bekezdését azzal egészítem ki, hogy a harminc napra érvényes
halászcijegy (idény-halászcijegy) illetéke személyenként 2 P.

2. Ennélfogva a halászcijegyek illetéke a jelen rendelet ha-
tálybalépésétől kezdve személyenként: egész évre 5 P, harminc
napra 2 P, a halászatra jogosítottak segédszemélyzete és munkásai
részére személyenként: egész évre 1 P.

3. A 76.688/1933 számú pénzügyminiszteri rendelet válto-
zatlanul hatályban marad.

4. Az 50.000/1934 számú pénzügyminiszteri rendelet értel-
mében forgalomban levő 5 pengős és 1 pengős kincstári bélyegű
halászcijegyúrlapokon felül a jelen rendelet hatálybalépésétől kezdve
2 pengős kincstári bélyegű halászcijegyúrlapok (idény-halászcijegy-
úrlapok) is forgalomba kerülnek. Műszaki leírásukat a jelen ren-
delt 1. számú melléklete tartalmazza.

5. Az 5 pengős és a 2 pengős kincstári bélyegű halászcijegy-
úrlapok a jelen rendelet hatálybalépésétől kezdve a M. kir.
Balatoni Intéző Bizottság útján is forgalomba kerülnek. Az így
forgalomba kerülő (felülnyomósos) halászcijegyúrlapok műszaki le-
írását a jelen rendelt 2. számú melléklete tartalmazza.

Budapest, 1934 évi május hó 11-én.

A miniszter helyett:
Dr Vargha Imre s. k.
államtitkár.

Tájékoztató.

Az 1934. évben a balatoni sporthorgászat engedélyezése
a következő módon történik:

I. Általános érvényű rendelkezések.

1. Balatoni sporthorgászati engedélyt csak az a sporthor-
gász kaphat, akinek érvényes 5 pengős, vagy kedvezményes egy-
havi 2 pengős állami halászcijegye van.

2. A Balaton egész partjára érvényes sporthorgászengedélyt
a Balatoni Halászati Társulat közgyűlésének felhatalmazása alapján
a m. kir. Balatoni Intéző Bizottság (Budapest, VI., Andrassy-út 73.
szám) szolgáltat ki, mégpedig 5 pengős állami halászcijegyre egész
évre 60 P jogdíjért, továbbá 2 pengős állami halászcijegyre és 10 P
kötér lefizetése után hét (7) napra 9 P jogdíjért. Ugyanott vált-
ható állami halászcijegy is. A kötér a sporthorgász visszakapja,
ha a lejárt engedélyt 3 nap alatt beszolgáltatja. Ellenkező esetben
az a társulat tulajdonába megy át.

3. A parti sporthorgászatra jogosító engedélyt 5 pengős
állami halászcijegyre saját partszakaszára a halászati jogtulajdonos
ad ki egész évre az általa megállapított jogdíj mellett, amely a
legtöbb helyen 20 P szokott lenni.

A kedvezményes havi 2 pengős állami halászcijegy előmu-
tatásával a sporthorgász egyhavi érvénnyel kiállított parti sport-
horgászengedélyt is kérhet a halászati jogtulajdonostól, de az évi
jogdíj mérséklését nem igényelheti. Ebben az esetben a parti sport-
horgászati engedélyúrlapra a rajtalevő érvényességi kitétel törlése
mellett az egyhavi érvényt jegyzi fel az engedélyt kiállító személy.

4. Az egész tóterületre terjedő csónakos sporthorgászatra
jogosító engedélyt a Balaton Halászati Rézsvénytársaság Siófokon
székelő igazgatósága ad ki, kizáróan szabályszerűen kiállított parti
sporthorgászengedély birtokosának 3 hónapra (június hó 15-étől
szeptember hó 15-éig terjedő érvénnyel) 40 P, vagy egy hónapra
20 P jogdíj ellenében. Csónakos engedély váltásához külön állami
halászcijegy nem kell, mert ilyen a sporthorgász már a parti en-
gedély kiállítása előtt szerzett meg.

II. Könnyítések.

5. Az idegenforgalom fejlesztését előmozdítandó, illetékes
tényezők hozzájárulásával az állami halászcijegy és a sporthor-
gászati engedély kényelmesebb beszerezhetősége érdekében a sport-
horgászok számára a következő könnyítések léptek érvénybe:

A gyógyhelyi (üdülőhelyi) bizottságoknál, fő-
közigazgatósá-
goknál s egyes szállóknál és penzióknál kapható mindkét fajta
állami halászcijegy, valamint parti és csónakos sporthorgászati en-
gedély is, éspedig:

A) Az a sporthorgász, aki útlevelel külföldi állampolgár-
ságát igazolja, az egész partra és az egész tóterületre érvényes
hétnapos általános horgászengedélyt vehet igénybe 12 P-ért. Itt
az állami halászcijegy váltása nem szükséges, mert az engedély fel
van bélyegezve.

B) A sporthorgász kiválthat a felsorolt szervek valamelyi-
kénél 5 pengős, vagy kedvezményes 2 pengős egyhavi állami ha-
lászcijegyet. Ilyen jegy alapján ugyanott egyidejűleg megszerezhető

vonatkozólag is. A kifogott halak általában életkoruknak jól megfelelő fejlettségi fokot mutattak, a Madrid alatti szakaszon azonban a folyóba bocsátott városi szennyvizek öldöklő hatására a halak és a táplálékul szolgáló szervezetek teljesen kipusztultak.

A vizsgálatok eredményeit feltüntető grafikonok érdekesen mutatják, hogy miképpen változik az oxigén-, szervesanyag- és klórtartalom, valamint a víz összkeménysége az eredettől a torkolatig. A szabad oxigéntartalom pl az eredetnél 5,5 köbcéntiméter, de a negyedik megfigyelő állomásnál már 7,55-re emelkedett fel, a következő állomásnál lezuhant 4,58-ra, mert fölötté egy börgyár szennyvizei ömlenek a Manzanaresbe. Két állomással arrébb már megint 6,15-re emelkedett. Ez az állomás közvetlenül El Pardo városka fölött van, a városka alatti állomás természetesen megint csak 4,88 cm³-t mutat. Az itteni szennyezés azonban nem lehet nagymértékű, mert már a rákövetkező állomás 7,18-at jelez. Közvetlenül Madrid fölött még 7,27-re emelkedik, de már a másik madridi állomásnál csak 4,58, Madrid alatt pedig zérus az oxigéntartalom és innét a torkolatig csupán 1,2-re tud a nagy szennyeződés hatása alatt felemelkedni. Az oxigéntartalom változása az eredettől a torkolat felé fogyó irányzatot mutat, természetesen a szerves anyagtartalom változásának iránya éppen ellenkezőleg a torkolat felé való növekedésben nyilvánul meg. Amennyiben a változás menetében kilengések észlelhetők, annak okát mindig meg lehet helyi vízszennyeződésben találni. Az ilyen grafikonok nagyon tanulságosak és a folyók életére vonatkozólag értékes felvilágosításokat adnak.

A vizsgálatokból levonható tanulságokat 9 pontba foglalva adják és ezek során rámutatnak a madridi szennyvizek előzetes derítésének szükségére. Fontosnak tartják azt is, hogy a kéméleti idők kijelölésénél ne hajoljanak a túlságos általánosítás felé, hanem az egyes fajok ivási idejéhez igazodjanak. N.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő Rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi Rt.-től nyert értesítés szerint május hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	{ nagy	.....	1:00—1:20 P
	{ közép	.....	1:00—1:20 „
	{ kicsi	.....	0:90—1:20 „
Édesvízi jegeltponty	.....	.....	0:50—0:90 „
Balatoni fogassüllő	{ I. oszt.	.....	4:50— — „
	{ II. „	.....	3:20— — „
	{ III. és IV. „	.....	2:00—2:20 „
Harcsa (jegelt)	{ nagy, vágó	.....	2:80—3:00 „
	{ közép	.....	2:20—2:50 „
	{ kicsi	.....	1:50—2:00 „
Compó	.....	.....	0:80—0:90 „
Ön	.....	.....	0:50—0:80 „
Balatoni keszeg	.....	.....	0:40— — „

Forgalom vontatott, irányzat lanya.

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ R.-T.

HALNAGYKERESKEDÉS BUDAPEST

Telep és iroda: Elárusítóhely:
IX., Csarnok tér 5. IX., Közp. vásárcsarnok.
Központi iroda: V., József tér. 8. T.: Aut. 809-22.
TELEFÓNSZÁM: NAPPAL: ÉJJEL: SZÁLL. OSZT.:
AUT. 856-36 AUT. 591-22. AUT. 687-16.
LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok r. t. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllő-ikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF TÉR 8.
TELEFÓN: AUTOMATA 809—21. SZ.
LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból szállít tenyésztésre

nemestörzsű egy és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ivadékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Órpuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogy-szentmiklós, Szabadbattyán, Tápiószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról.

BARTA LIPÓTNÉ

HALKERESKEDŐ

Budapest, IX. ker.
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

IRODA: AUT. 850-71
TELEFÓN:
KÜZLET: AUT. 855-84

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Telefonszámok:
Központi vásárcsarnok: Aut. 854—48.
Fióküzlet: V., József tér Aut. 816—79.
Iroda: VIII., Horánszky u. 19. J. 335—39.

Budapest, Közp. Vásárcsarnok.

HALÁSZ-HÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA

RT.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6-7. T.: Aut. 843-10.
..... A Ferenc József hid és Erzsébethid között .....
Fióküzlet: VII., Thököly út 16. szám. T.: József 361-71.
..... A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt.....